

ZIMBABWE SCHOOL EXAMINATIONS COUNCIL
GRADE SEVEN EXAMINATION, SPECIMEN.

XICHANGANA
PAPER 2

710/2

SPECIMEN PAPER

Time: 1 hour 45 minutes

MILAWU EKA VATSARI

NKARHI: Awara yin'we na timinetsi makume mune na ntlhanu **(1 hour 45 minutes)**.

1. Hlaya milawu ya xikambelo u twisisa.
2. U nga pfuli phepha ra xikambelo u nga si khenseriwa.
3. Tirhisa xitsaliso xa **wasi** kumbe xa **ntima** ka leswi u tsalaka ka phepha ro hlamulela.
4. Tsala vito ra wena, nomboro ya ndhawu na nomboro ya phepha rin'wani na rin'wani ro hlamulela.
5. Hlamula swivutiso hi Xichangana xa kahle ka phepha ro hlamulela.
6. U languteriwa ku teka **awara yin'we** ntsena ka xiyenge xo sungula.
7. Hlamula xivutiso **xin'we** ka xiyenge xo sungula u ta hlamula **hinkwaswo** ka xiyenge xa wumbirhi.
8. Loko u tirhisa maphepha mambirhi kumbe ku tlula yo hlamulela, ma bohe ndhawu yin'we.
9. Loko u nga twisisangi milawu leyi, vutisa mudyondzisi a ku hlamusela u nga si sungula ku tsala.

Phepha leri ri na tipheji tinharhu ti nga tsariwa na rin'we ri nga tsariwangiki.

Copyright: Zimbabwe School Examinations Council, SPECIMEN.

©ZIMSEC SPECIMEN

[Phendla

XIYENGE XO SUNGULA (TIMAKISI 20)

1. XITSALWANA

Hlawula nhlokomhaka yin'we ntsena ku suka ka leti ti landzelaka ivi u tsala hi Xichangana xa kahle xitsalwana kumbe ku n'wangulano hi marito ma nga le exikarhi ka dzana na dzana na makume mbirhi (100 – 120).

Loko u hlawurile papilo mirhi wa yona wu fanela wu va exikarhi ka marito dzana na makume mbirhi (100 – 120).

- (a)** Tsala xitsalwana u karhi u hlamusela ntlangu wa bolwa u nga wu vona.
- (b)** Tsala tindlela leti tirhisiwaka ku sivela mavabyi mugangeni wa ka n'wina.
- (c)** Tsala papilo eka muyimeri wa ndhawu ya n'wina eka palamende u karhi u kombela ku akeriwa qhivi (damu) na ntirho wa rona.
- (d)** Tsala n'wangulano exikarhi ka vanghana vambirhi va karhi va burisana hi swa tidyondzo ta mavoko.
- (e)** Tsala xitsalwana hehleni ka munhu u tsakelaka.

XIYENGE XA WUMBIRHI (TIMAKISI 10)

2. Hlaya ndzima leyi u ta hlamula swivutiso swi landzelaka hi swivulwa swi nga helela.

Siku leri a yi ri tanani mi ta vona. Vafana ni vanhwanyana a va tsakile ku tlula mpimo. Vana va xikolo xa Sasekani va pfukile hi mahlambandlopfu va lunghisela riendzodyondzo ra vona. Dyambu ri sele ri huma ku ri khale va wele ndleleni ya ku ya Gonarezhou. A ku yimbeleriwa no cina bazini. Vana va xikolo a va tsakile swinene ku fana na rhole leri tlalambelaka ku fika ka mana wa rona. Un’wani wa vadyondzisi va vona lava va va heleketeke eka riendzodyondzo, Manana Chauke u hlamusele milawu ni mafambelo ya siku leri. Hi nkarhinyana a va fikile edorobeni ra Chiredzi va chika, va khomisa nyoka hi swakudya swa nampundzu. Endzhaku ka nkarhi wutsongo a va tele nakambe endzeni ka bazi.

Bazi ri dyile misava ri kongomile patweni ra le Save. Muchayeri a titwa hakunene. Va fikile Gonarezhou dyambu ri khari ri ba thavathava, va mikeriwa hi mavoko mambirhi. Vana va byeriwile milawu va nga languteriwa ku yi landzelela. Vana hinkwavo a va hi lo whii!

Va sungurile ku famba va karhi va kombiwa tinxaka hinkwato ta swiharhi. Va endlile nkateko va vona tinghala na tindlopfu. Mahlo ya vana ma xurhile hi ku vona siku leri. Loko dyambu ripeta nhompfu a va ri exikarhi ka rwendzo ro tlhelela exikolweni. Siku leri va dyile makhwiri ma vambeka.

SWIVUTISO

- (a) Xana vana va nga famba Gonarezhou va le kwihi? (1)
- (b) Tsala vito ra mudyondzisi loyi a fambeke hi vana va xikolo. (1)
- (c) Bazi ri fikele Gonarezhou nkarhi muni? (1)
- (d) Hi xihi xivulwa ka ndzima xikombaka leswaku bazi a ri tsutsuma ngopfu? (1)
- (e) Boxa xilo xin’we ntsena lexi endliweke hi vana bazini. (1)
- (f) Katsakanya ndzima u nga hlaya hi marito ma nga hundzuki makume mune ntlhanu (45 words) u karhi u hlamusela riendzodyondzo ra vana va xikolo xa Sasekani. (5)

[10]

BLANK PAGE